

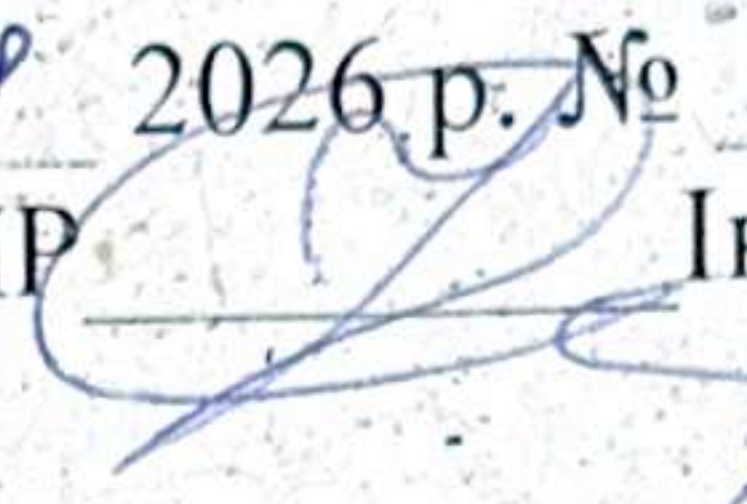
**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Навчально-науковий інститут права
Кафедра фінансового та податкового права

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від 15. 01 2026 р. № 6

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

**ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ**

з навчальних дисциплін

«Теорія національної безпеки»

«Інформаційна безпека держави»

«Правове регулювання фінансової безпеки»

підготовки здобувачів вищої освіти

для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня

заочної форми навчання

галузь знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного

кордону»

спеціальність 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і
видами діяльності)»

освітньо-професійна програма «Національна фінансова безпека»

Ірпінь 2026

Програма атестаційного іспиту складена на основі ОП «Національна фінансова безпека» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», затвердженої Вченою радою Університету 29.08.2024 року, протокол № 1.

Укладач:

Альона ГАРБІНСЬКА-РУДЕНКО, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри фінансового та податкового права

Гарант ОП

Альона ГАРБІНСЬКА-РУДЕНКО, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри фінансового та податкового права

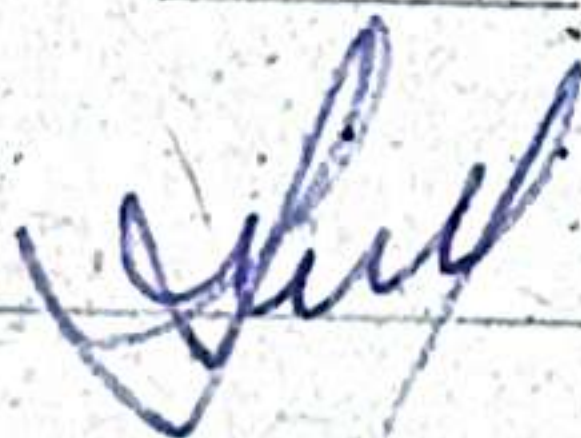
Рецензент:
(голова комісії)

Людмила ЛЕВИЦЬКА, к.ю.н., доцент, заступник
завідувача відділу з питань національної безпеки
та правопорядку Дослідницької служби Верховної
Ради України

Розглянуто та схвалено кафедрою фінансового та податкового права, протокол
від « 02 » 12 2025 р. № 5

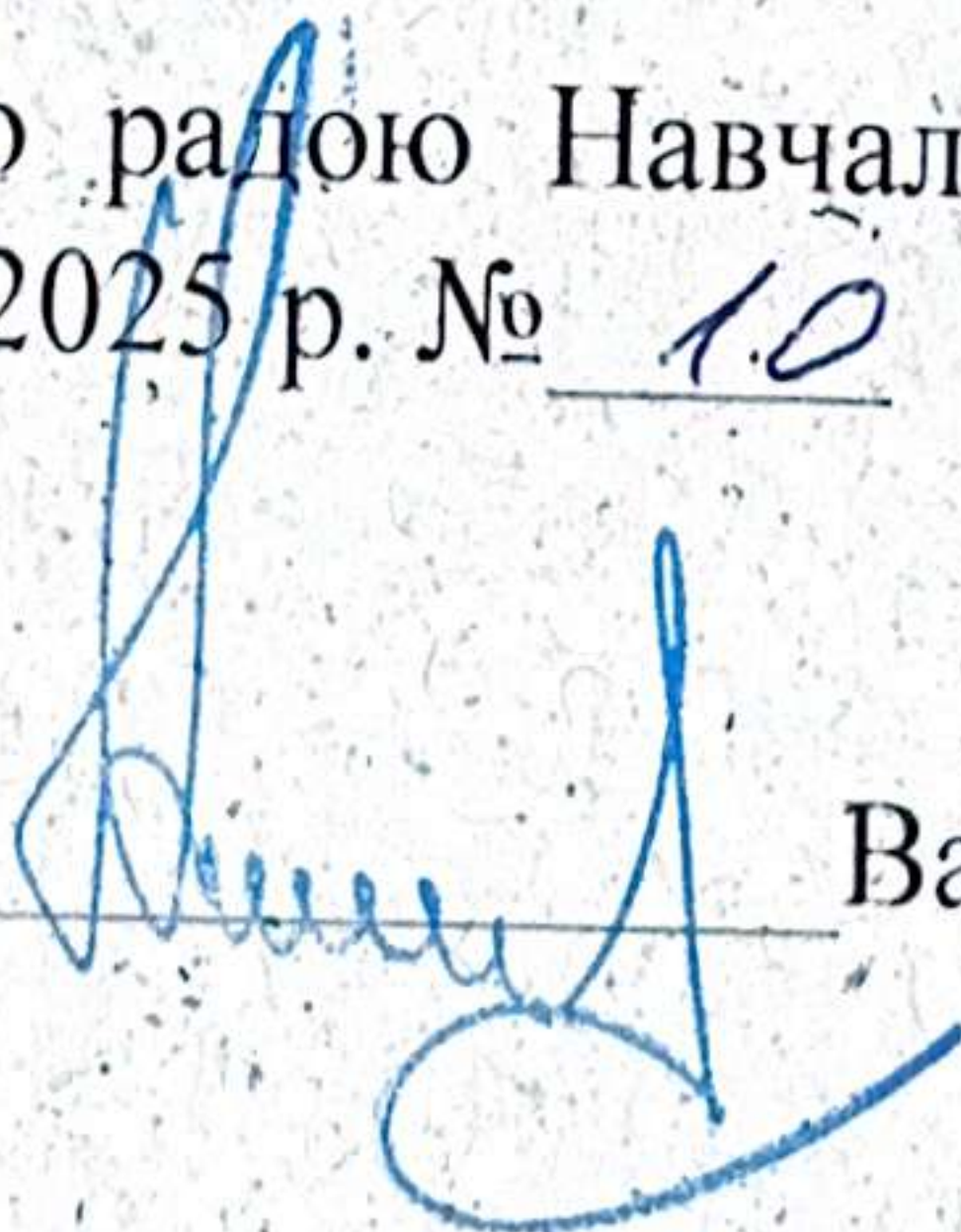
Завідувач кафедри

Марина ГЛУХ, к.ю.н., професор

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права,
протокол від « 08 » 12 2025 р. № 10

Голова вченої ради ННІ права

Василь ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор

Завідувач навчально-методичного
відділу

Ганна ГРИЩУК, доктор
філософії

Реєстраційний №

ЗМІСТ

1. ВСТУП.....	4
2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ.....	5
3. ОСНОВНА ЧАСТИНА	
«Теорія національної безпеки»	5
Перелік питань до атестаційного іспиту з курсу «Теорія національної безпеки».....	6
«Інформаційна безпека держави»	8
Перелік питань до атестаційного іспиту з курсу «Інформаційна безпека держави».....	9
«Правове регулювання фінансової безпеки»	10
Перелік питань до атестаційного іспиту з курсу «Правове регулювання фінансової безпеки».....	11
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ІСПИТІ	12
5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	15

1. ВСТУП

Атестаційний іспит повинен визначати рівень досягнення здобувачами програмних результатів навчання з таких навчальних дисциплін як «Теорія національної безпеки», «Інформаційна безпека держави», «Правове регулювання фінансової безпеки».

Під час складання атестаційного іспиту здобувачі мають продемонструвати наступні результати навчання:

- застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки (РН1);
- застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності (РН2);
- приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог (РН3);
- розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів (РН5);
- аналізувати новітні теорії з питань стратегічного управління фінансовою безпекою (РН16).

Атестаційний іспит є складовою частиною завершального етапу підготовки магістрів з національної безпеки зі спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)».

Цілі атестаційного іспиту зумовлюють і його функції. Головною з них є оцінювання набуття здатності розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності). Атестаційний іспит за умов усебічного аналізу його результатів, дозволяє найбільш вичерпно з'ясувати позитивний досвід і недоліки в організації, змісті та методиці викладання фахових навчальних дисциплін.

Проведення атестаційного екзамену може здійснюватись також і у дистанційній формі на платформі Moodle.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Зміст програми атестаційного іспиту передбачає такі розділи:

- 1) вступ: у якому розкривається мета, вимоги до здібностей та рівня підготовки здобувачів вищої освіти;
- 2) характеристика змісту програми;
- 3) основна частина програми, що розбивається на модулі та теми навчальних дисциплін, що включені до атестаційного іспиту;
- 4) опис критеріїв оцінювання відповідей на іспиті (шкала оцінювання);
- 5) рекомендована література.

3. ОСНОВНА ЧАСТИНА

«Теорія національної безпеки»

Тема 1. Поняття національної безпеки держави.

1. Теоретико-правові підходи щодо визначення поняття «безпека».
2. Визначення та зміст поняття «національна безпека».
3. Складові національної безпеки України, її види, форми та рівні.

Тема 2. Національні цінності та національні інтереси у забезпеченні національної безпеки України.

1. Поняття національних цінностей і національних інтересів.
2. Національні цінності у забезпеченні національної безпеки України.
3. Взаємозв'язок національних цінностей з національними інтересами та цілями забезпечення національної безпеки України.

Тема 3. Механізми забезпечення національної безпеки України.

1. Поняття, сутність та основні принципи національної безпеки України.
2. Законодавчі та нормативно-правові засади забезпечення національної безпеки.
3. Система суб'єктів забезпечення національної безпеки та їхні повноваження.
4. Інституційні механізми реалізації державної політики у сфері національної безпеки.
5. Основні напрями (види) національної безпеки: воєнна, політична, економічна, інформаційна, екологічна тощо.
6. Механізми стратегічного планування, моніторингу та реагування на загрози національній безпеці.
7. Міжнародне співробітництво України у сфері безпеки (НАТО, ЄС, ООН).
8. Актуальні виклики, проблеми та перспективи розвитку системи національної безпеки України.

Тема 4. Міністерство оборони, Збройні Сили та інші військові формування і військово-промисловий комплекс у системі забезпечення національної безпеки України

1. Роль і місце сектору безпеки і оборони у системі забезпечення національної безпеки України.
2. Завдання, функції та структура Міністерства оборони України.
3. Збройні Сили України: організаційна структура, основні завдання, принципи діяльності.
4. Інші військові формування України: їх правовий статус, призначення та функції.
5. Взаємодія Міністерства оборони, Збройних Сил та інших силових структур у системі національної безпеки.
6. Військово-промисловий комплекс України: структура, роль у забезпеченні обороноздатності держави.
7. Державна політика у сфері розвитку оборонно-промислового комплексу та оборонних технологій.

8. Сучасні проблеми та перспективи розвитку сектору оборони і військово-промислового комплексу в умовах збройної агресії та післявоєнного відновлення України.

Тема 5. Характеристика правоохоронних органів-суб'єктів забезпечення національної безпеки України

1. Роль і місце правоохоронних органів у системі забезпечення національної безпеки України.
2. Нормативно-правові засади діяльності правоохоронних органів у сфері національної безпеки.
3. Система правоохоронних органів України: загальна характеристика та структура.
4. Служба безпеки України як спеціальний суб'єкт забезпечення державної безпеки.
5. Національна поліція України: основні завдання та функції у сфері внутрішньої безпеки.
6. Взаємодія правоохоронних органів із іншими суб'єктами сектору безпеки та оборони.
7. Актуальні проблеми, виклики та напрями вдосконалення діяльності правоохоронних органів у контексті забезпечення національної безпеки України.

Тема 6. Структура антикорупційних органів, завдання та повноваження НАБУ, НАЗК і САП щодо протидії корупції як загрозі національній безпеці України.

1. Корупція як системна загроза національній безпеці України: сутність, масштаби та наслідки.
2. Нормативно-правова база антикорупційної політики України: Конституція, закони, міжнародні зобов'язання.
3. Система антикорупційних органів України.
4. Завдання та повноваження НАБУ та НАЗК.
5. Завдання та повноваження Спеціалізованої антикорупційної прокуратури.
6. Механізми запобігання, виявлення та притягнення до відповідальності за корупційні правопорушення.
7. Актуальні виклики, проблеми та перспективи підвищення ефективності антикорупційної політики в контексті зміцнення національної безпеки України.

Тема 7. Державно-приватне партнерство та міжнародне співробітництво України в інтересах забезпечення національної безпеки

1. Сутність і значення державно-приватного партнерства (ДПП) у системі забезпечення національної безпеки України.
2. Нормативно-правові засади реалізації державно-приватного партнерства у сфері безпеки та оборони.
3. Форми та механізми участі приватного сектору у зміцненні національної безпеки (оборонна промисловість, кібербезпека, енергетика тощо).
4. Переваги та ризики державно-приватної взаємодії у сфері безпеки.
5. Міжнародне співробітництво України у сфері національної безпеки: цілі, принципи та основні напрями.
6. Участь України у міжнародних безпекових організаціях (ООН, НАТО, ЄС, ОБСЄ) та її роль у колективній системі безпеки.
7. Двосторонні та багатосторонні формати співробітництва України з іноземними партнерами у сфері оборони, розвідки та безпеки.
8. Перспективи розвитку державно-приватного партнерства та міжнародного співробітництва у зміцненні національної безпеки України в умовах євроінтеграції та післявоєнного відновлення.

Перелік питань до атестаційного іспиту з курсу «Теорія національної безпеки»

1. Поняття національної безпеки України: теоретичні та законодавчі підходи щодо тлумачення.

2. Зміст категорії «забезпечення національної безпеки».
3. Поняття воєнної безпеки, характеристика її складових.
4. Поняття державної безпеки, характеристика її складових.
5. Поняття та характеристика складових громадської безпеки і порядку.
6. Поняття інформаційної безпеки, її роль та значення в умовах воєнного стану.
7. Кібербезпека, вимоги до її захисту в умовах воєнного стану.
8. Особливості формування основ національної безпеки України після проголошення незалежності.
9. Політичні засоби забезпечення національної безпеки України.
10. Основні загрози національній безпеці України.
11. Характеристика корупції як загрози економічній безпеці держави.
12. Структура та характеристика складових сил безпеки України.
15. Правоохоронна функція держави та пріоритетні напрями її реалізації у сфері національної безпеки.
16. Роль і місце правоохоронних органів у системі органів-суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
17. Правова основа оперативно-розшукової діяльності органів-суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
18. Конституційні гарантії прав і свобод людини і громадянина у сфері оперативно-розшукової діяльності органів-суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
19. Основні завдання, повноваження та функції прокуратури України.
20. Службова етика та її значення при проходженні служби в органах-суб'єктах забезпечення національної безпеки України.
21. Правосуддя як окремий вид правоохоронної діяльності в Україні.
22. Принципи правосуддя за Конституцією України.
23. Структура судової системи України.
24. Роль органів судової влади у забезпеченні національної безпеки України.
25. Характеристика правового статусу судді в Україні.
26. Гарантії незалежності суддів України.
27. Права та обов'язки Уповноваженого з прав людини Верховної Ради України у сфері забезпечення безпеки людини і громадянина.
28. Завдання конституційного контролю за діяльністю органів-суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
29. Законодавчі положення щодо регулювання міжнародного співробітництва з питань національної безпеки України та їх реалізація в умовах воєнного стану.
30. Напрями взаємодії та співробітництва України з державами-членами НАТО.
- Категорії «загроза», «виклик», «ризик» та їх значення у теорії національної безпеки.
31. Основні функції системи національної безпеки держави.
32. Концептуальні засади державної політики у сфері національної безпеки.
33. Теоретичні підходи до розуміння безпеки: традиційні та сучасні школи.
34. Рівні національної безпеки: державний, регіональний, глобальний.
35. Співвідношення понять «національна безпека», «державна безпека» та «суспільна безпека».
36. Конституційні засади національної безпеки України.
37. Закон України «Про національну безпеку України»: мета, структура, ключові положення.
38. Роль інших нормативно-правових актів у сфері безпеки (закони про оборону, про СБУ, про інформацію тощо).
39. Механізми державного управління у сфері національної безпеки.
40. Повноваження Верховної Ради України у сфері безпеки і оборони.
41. Роль Кабінету Міністрів України у формуванні та реалізації політики національної безпеки.

42. Функції Ради національної безпеки і оборони України (РНБО).
43. Структура сектору безпеки і оборони: склад, принципи діяльності.
44. Воєнна безпека: сутність, механізми забезпечення, актуальні завдання.
45. Політична безпека та загрози політичній стабільності держави.
46. Економічна безпека: показники, ризики та шляхи забезпечення.
47. Інформаційна та кібербезпека: роль держави та суспільства у їх забезпеченні.
48. Енергетична, екологічна та соціальна безпека як складові національної безпеки.
49. Гуманітарна безпека: зміст, роль культури та освіти у зміцненні національної ідентичності.
50. Роль Міністерства оборони та Збройних Сил України у забезпеченні національної безпеки.

«Інформаційна безпека держави»

Тема 1. Поняття інформаційної безпеки держави, суспільства та особи

1. Інформаційна безпека (поняття і визначення)
2. Підходи до визначення поняття «інформаційна безпека»
3. Інтереси особи, суспільства та держави в інформаційній сфері
4. Об'єкти, суб'єкти та види інформаційної безпеки
5. Співвідношення понять інформаційної та кібербезпеки

Тема 2. Небезпеки для інформаційної безпеки держави

1. Поняття загроз інформаційній безпеці.
2. Види загроз інформаційній безпеці.
3. Фактори загроз інформаційній безпеці.
4. Джерела загроз інформаційній безпеці.

Тема 3. Принципи, форми та методи забезпечення інформаційної безпеки держави

1. Основні принципи забезпечення інформаційної безпеки держави.
2. Основні форми забезпечення інформаційної безпеки держави.
3. Методи забезпечення інформаційної безпеки.

Тема 4. Поняття та зміст інформаційного протиборства

1. Поняття «інформаційного протиборства».
2. Рівні проведення інформаційного протиборства.
3. Ступені інформаційного протиборства.
4. Основні форми інформаційної війни.

Тема 5. Джерела загроз безпеці інформації

1. Поняття та загальні властивості інформації.
2. Поняття загроз.
3. Загрози безпеки інформації та інформаційних ресурсів.
4. Класифікація вразливостей безпеки.
5. Моделі порушень інформаційних ресурсів.
6. Побудова моделі порушника.

Тема 6. Забезпечення інформаційної безпеки України

1. Інформаційна безпека і її місце в системі національної безпеки України.
2. Основні реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України.
3. Стан та перспективи розвитку інформаційної безпеки України.
4. Заходи управління інформаційною безпекою.

Тема 7. Система та політика забезпечення інформаційної безпеки України

1. Основні функції системи забезпечення інформаційної безпеки України.
2. Мета функціонування та завдання системи забезпечення інформаційної безпеки.
3. Органи забезпечення інформаційної безпеки і захисту інформації.

4. Особливості забезпечення інформаційної безпеки України в різних сферах суспільного життя.

Тема 8. Інформаційна безпека України у сфері прав і свобод людини

1. Забезпечення захисту прав і свобод людини в інформаційній сфері
2. Види інформаційних прав і свобод і їх зв'язок з іншими правами та свободами людини та громадянина.
3. Структура конституційного права на інформацію.
4. Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки України.

Перелік питань до атестаційного іспиту з навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави»

1. Підходи до визначення поняття «інформаційна безпека».
2. Інформаційна безпека (поняття і визначення).
3. Інтереси особи, суспільства та держави в інформаційній сфері.
4. Об'єкти, суб'єкти та види інформаційної безпеки.
5. Співвідношення понять інформаційної та кібербезпеки.
6. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи інформаційної безпеки в Україні.
7. Механізм та системи забезпечення інформаційної безпеки держави.
8. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення інформаційної безпеки держави.
9. Поняття загроз інформаційній безпеці.
10. Види загроз інформаційній безпеці.
11. Фактори загроз інформаційній безпеці.
12. Джерела загроз інформаційній безпеці.
13. Етапи розвитку засобів інформаційних комунікацій .
14. Основні принципи забезпечення інформаційної безпеки держави.
15. Основні форми забезпечення інформаційної безпеки держави.
16. Методи забезпечення інформаційної безпеки.
17. Основні форми інформаційного протиборства.
18. Основні форми інформаційної війни.
19. Інформаційна зброя в інформаційній війні .
20. Поняття «інформаційного протиборства».
21. Рівні проведення інформаційного протиборства.
22. Ступені інформаційного протиборства.
23. Основні форми інформаційної війни.
24. Поняття та загальні властивості інформації.
25. Загрози безпеки інформації та інформаційних ресурсів.
26. Класифікація вразливостей безпеки.
27. Моделі порушень інформаційних ресурсів.
28. Інформаційна безпека і її місце в системі національної безпеки України.
29. Основні реальні та потенційні загрози інформаційній безпеці України.
30. Стан та перспективи розвитку інформаційної безпеки України.
31. Заходи управління інформаційною безпекою.
32. Джерела конфіденційної інформації.
33. Інформаційна система як об'єкт захисту інформації.
34. Рівні захисту інформаційних систем.
35. Основні функції системи забезпечення інформаційної безпеки України.
36. Мета функціонування та завдання системи забезпечення інформаційної безпеки.
37. Органи забезпечення інформаційної безпеки і захисту інформації.
38. Особливості забезпечення інформаційної безпеки України в різних сферах суспільного життя.
39. Забезпечення захисту прав і свобод людини в інформаційній сфері.

40. Види інформаційних прав і свобод і їх зв'язок з іншими правами та свободами людини та громадянина.
41. Структура конституційного права на інформацію.
42. Нормативно-правове забезпечення інформаційної безпеки України.
43. Виклики для інформаційного суверенітету України в умовах гібридної війни.
44. Вплив зовнішніх інформаційних операцій на національну безпеку України.
45. Підвищення цифрової грамотності як частина стратегічної оборони держави.
46. Роль державних інституцій у захисті інформаційного суверенітету.
47. Застосування законодавчих ініціатив для забезпечення інформаційної безпеки України.
48. Проблеми боротьби з фейковими новинами та дезінформацією.
49. Співпраця з міжнародними партнерами у сфері інформаційної безпеки.
50. Захист національної інформаційної інфраструктури від кібератак.

«Правове регулювання фінансової безпеки»

Тема 1. Концептуальні та організаційні основи фінансової безпеки держави

1. Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки
2. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави
3. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової безпеки держави
4. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації

Тема 2. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини

1. Державна соціальна політика в забезпеченні фінансової безпеки
2. Поняття про державні соціальні гарантії і соціальні стандарти
3. Соціальні індикатори фінансової безпеки людини
4. Загрози фінансовій безпеці людини, їх соціально-економічні наслідки для суспільства
5. Диференціація доходів, соціальна поляризація, маргіналізація суспільства та їх вплив на фінансову безпеку держави
6. Стратегія соціального розвитку та фінансова безпека людини

Тема 3. Бюджетна безпека: теоретичні основи та практика забезпечення

1. Бюджетна безпека як критерій ефективності бюджетної політики
2. Індикатори оцінки бюджетної безпеки держави
3. Класифікація основних загроз бюджетній безпеці держави
4. Прагматизм бюджетного дефіциту у контексті бюджетної безпеки держави: методи фінансування та способи подолання.

Тема 4. Боргова безпека держави

1. Поняття боргової безпеки держави, критерії та система індикаторів її оцінки
2. Загрози боргової безпеки держави
3. Реструктуризація зовнішньої заборгованості у рамках Паризького клубу офіційних кредиторів та Лондонського клубу приватних кредиторів
4. Програми МВФ

Тема 5. Інвестиційна складова фінансової безпеки

1. Сутність інвестиційної безпеки.
2. Формування системи інвестиційної безпеки держави та механізм її забезпечення.
3. Критерії та індикатори оцінки інвестиційної безпеки держави.
4. Інвестиційний клімат та інвестиційний рейтинг: вплив на інвестиційну безпеку держави.
5. Загрози інвестиційній безпеці держави; поняття інвестиційних ризиків та страхування інвестиційних ризиків.
6. Проблеми інвестиційної діяльності як складова фінансової безпеки держави.

Тема 6. Фінансова безпека банківської системи та банківської діяльності

1. Безпека банківської системи як складова національної безпеки держави, її роль у формуванні фінансової та економічної політики держави

2. Сутність фінансової безпеки банківської системи України
3. Загрози банківської системи України
4. Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності
5. Банківська таємниця і її захист
6. Фінансова стратегія забезпечення банківської безпеки

Тема 7. Валютна безпека

1. Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, критерії та індикатори оцінки
2. Поняття про валютну безпеку держави, валютну безпеку суб'єктів господарювання і валютну безпеку громадян
3. Валютна стратегія
4. Об'єкти та суб'єкти валютної безпеки України
5. Поняття про загрози валютній безпеці держави, їх систематизація та класифікація

Тема 8. Характеристика сучасного стану боротьби з фінансовими злочинами у контексті зміцнення фінансової безпеки держави

1. Поняття, особливості та види фінансових злочинів
2. Способи розслідування фінансових злочинів
3. Система органів фінансових розслідувань та їх повноваження.
4. Вплив декриміналізації національного законодавства на формування фінансової безпеки держави
5. Проблеми взаємодії суб'єктів фінансових розслідувань
6. Міжнародні стандарти правового забезпечення та співробітництво у сфері протидії фінансовим злочинам
7. Правові питання розв'язання сучасних проблем фінансової безпеки України

Перелік питань до атестаційного іспиту з курсу «Правове регулювання фінансової безпеки»

1. Фінансова безпека: суть та місце в системі економічної безпеки.
2. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової безпеки в Україні.
3. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави.
4. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової безпеки держави.
5. Ієрархічна декомпозиція фінансової безпеки та її функціональні елементи.
6. Державна соціальна політика в забезпеченні фінансової безпеки.
7. Поняття про державні соціальні гарантії і соціальні стандарти.
8. Соціальні індикатори фінансової безпеки людини.
9. Загрози фінансовій безпеці людини, їх соціально-економічні наслідки для суспільства.
10. Диференціація доходів, соціальна поляризація, маргіналізація суспільства та їх вплив на фінансову безпеку держави.
11. Стратегія соціального розвитку та фінансова безпека людини.
12. Бюджетна безпека як критерій ефективності бюджетної політики.
13. Індикатори оцінки бюджетної безпеки держави (рівень перерозподілу ВВП через бюджет, структура доходів і видатків бюджету, рівень дефіциту бюджету, співвідношення у перерозподілі між державним і місцевими бюджетами).
14. Класифікація основних загроз бюджетній безпеці держави.
15. Прагматизм бюджетного дефіциту у контексті бюджетної безпеки держави: методи фінансування та способи подолання.
16. Проблеми забезпечення бюджетної безпеки держави.
17. Поняття боргової безпеки держави, критерії та система індикаторів її оцінки.
18. Боргова безпека України: критерії оцінки та проблеми забезпечення.
19. Урегулювання світової кризи заборгованості: дефолти суверенних боржників та забезпечення фінансової безпеки держави.

20. Реструктуризація зовнішньої заборгованості у рамках Паризького клубу офіційних кредиторів та Лондонського клубу приватних кредиторів.
21. Стабілізаційні програми МВФ.
22. Пакети надзвичайних заходів і механізми „міжнародного кредитора останньої інстанції”.
23. Сутність інвестиційної безпеки.
24. Формування системи інвестиційної безпеки держави та механізм її забезпечення.
25. Критерії та індикатори оцінки інвестиційної безпеки держави.
26. Інвестиційний клімат та інвестиційний рейтинг: вплив на інвестиційну безпеку держави.
27. Загрози інвестиційній безпеці держави та страхування інвестиційних ризиків.
28. Поняття інвестиційного ризику та страхування інвестиційних ризиків.
29. Інвестиційно-інноваційна стратегія розвитку України.
30. Банківська система як складова національної безпеки держави, її роль у формуванні фінансової та економічної політики держави.
31. Особливості забезпечення безпеки банківської системи України.
32. Політичні, економічні, соціальні фактори, що впливають на рівень фінансової безпеки банківської діяльності.
33. Систематизація загроз банківській системі України.
34. Індикатори фінансової безпеки банківської системи.
35. Індикатори та критерії забезпечення безпеки банківської діяльності.
36. Банківська таємниця і її захист.
37. Управління банківською діяльністю у контексті забезпечення фінансової безпеки.
38. Валютна безпека як складова фінансової безпеки: суть, критерії та індикатори оцінки.
39. Поняття про валютну безпеку держави, валютну безпеку суб'єктів господарювання і валютну безпеку громадян.
40. Стійкість і конвертованість національної валюти як невід'ємні складові фінансової безпеки держави, суб'єктів господарювання, громадян.
41. Валютне законодавство, обґрунтована валютна стратегія, ефективна валютна політика, функціональний валютний ринок у контексті забезпечення валютної безпеки держави.
42. Поняття про загрози валютній безпеці держави.
43. Систематизація та класифікація загроз валютній безпеці держави.
44. Сучасний стан економічної безпеки держави.
45. Поняття фінансового злочину.
46. Система заходів щодо розслідування фінансових злочинів.
47. Загальна характеристика повноважень органів державної влади у сфері фінансових розслідувань.
48. Правове забезпечення діяльності оперативно-розшукових апаратів та слідчих підрозділів.
49. Вплив декриміналізації національного законодавства на формування фінансової безпеки держави.
50. Проблеми взаємодії суб'єктів фінансових розслідувань.

4. ОПИС КРИТЕРІЇВ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ІСПИТІ

При вирішенні питання про рівень підготовленості здобувачів вищої освіти атестаційного іспиту комісії, керуючись критеріями і положеннями, які розроблені Міносвіти України, повинні оцінити:

- знання основного фактичного матеріалу в об'ємі програми курсу;

- знання теорії національної безпеки, інформаційної безпеки держави та правового регулювання фінансової безпеки держави;
- вміння чітко і грамотно обґрунтувати відповідь на питання;
- вміння самостійно, послідовно, чітко і впевнено викласти свої думки.

Кожен екзаменаційний білет атестаційного іспиту містить 3 теоретичних питання, що оцінюються по 20 балів за кожне та 20 тестових завдань, що оцінюються в 2 бал за кожне, тобто 40 балів за всі тестові завдання.

Оцінювання теоретичного питання:

20-18 балів за питання – здобувач вищої освіти показав різнобічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмового матеріалу, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно правильно його подає, тісно пов'язує теорію з практикою, правильно відстоює прийняті рішення, виявляє вміння самостійно узагальнювати і викладати матеріал, не допускаючи помилок;

17-15 балів за питання – здобувач вищої освіти показав різнобічні, систематичні і глибокі знання навчального матеріалу, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно правильно його подає, тісно пов'язує теорію з практикою, правильно відстоює прийняті рішення, але допускає незначні помилки при відповіді на поставлене питання;

14-10 балів за питання – здобувач вищої освіти при відповіді на теоретичне питання показав знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і практичної роботи, допускає значні неточності у відповіді на іспиті, відчуваються труднощі в застосуванні теоретичних знань на практиці.

9 та менше балів за питання – отримує здобувач вищої освіти, що при відповіді на питання екзаменаційного білету продемонстрував прогалини в знаннях основного навчально-програмового матеріалу, допустив принципові помилки при відповіді на теоретичне питання або взагалі не вірно побудував хід та зміст відповіді на питання, не орієнтується в проблематиці означеного теоретичного питання.

Оцінювання тестових завдань:

2 бал за кожен тест із тестового завдання отримує здобувач вищої освіти за кожен вірну відповідь за 1 тест із тестового завдання (максимальна кількість відних відповідей = 40 балів);

0 балів за тест із тестового завдання отримує здобувач вищої освіти за кожен невірну відповідь за 1 тест із тестового завдання.

Сума балів за відповіді на 3 теоретичні питання та 20 тестових завдань екзаменаційного білету сумуються, що формує загальну кількість балів за відповідь на екзаменаційний білет атестаційного іспиту у в межах 100-бальної шкали оцінювання.

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Еквівалент оцінки за п'ятибальною шкалою
			заочна форма навчання
A	90-100	відмінно	5
B	80-89	дуже добре	4
C	70-79	добре	
D	60-69	задовільно	3
E	50-59	достатньо	
FX	35-49	незадовільно	2

- А 90-100 балів «відмінно» 5 - якщо здобувач вищої освіти показав різнобічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмового матеріалу, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно правильно його подає, тісно пов'язує теорію з практикою, вільно виконує

завдання, правильно відстоює прийняті рішення, виявляє вміння самостійно узагальнювати і викладати матеріал, не допускаючи помилок. Як правило, оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисциплін, усвідомили їх значення для освітньо-фахової підготовки, проявили творчі здібності у розумінні, поданні і використанні навчального матеріалу.

- В, С 70-89 балів «добре» 4 - якщо здобувач вищої освіти показав різнобічні, систематичні і глибокі знання навчального матеріалу, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно правильно його подає, тісно пов'язує теорію з практикою, вільно виконує завдання, правильно відстоює прийняті рішення, виявляє вміння самостійно узагальнювати і викладати матеріал, допускаючи незначні помилки, повне знання навчально-програмового матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, яку рекомендовано програмою. Як правило, оцінка «добре» виставляється здобувачам вищої освіти, які показали системний характер знань з дисциплін та здібності до їх самостійного поповнення й поновлення в процесі подальшої навчальної роботи і професійної діяльності, володіють необхідними вміннями та навичками під час виконання практичних завдань.

- D, E 50-69 бали «задовільно» 3 - якщо здобувач вищої освіти показав знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і практичної роботи, справляється з виконанням завдань передбачених програмою, допущено погрішності у відповіді на іспиті, але студент володіє необхідними знаннями для їх усунення під керівництвом викладача.

- FX 0-49 балів «незадовільно» 2 - якщо здобувач вищої освіти виявив прогалини в знаннях основного навчально-програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, а також відчував значні труднощі в процесі виконання завдань екзаменаційного білету.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про основи національного спротиву : Закон України : від 16 липня 2021 р. № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
3. Про затвердження Положення про Міністерство оборони України : постанова Кабінету Міністрів України : від 26 листопада 2014 р. № 671. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671-2014-%D0%BF#Text>
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 24 лютого 2022 року «Про введення в дію плану оборони України та Зведеного плану територіальної оборони України» : Указ Президента України : від 24 лютого 2022 року № 70/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70/2022>
5. Долгий О. А. та ін. Національна безпека України: теорія та практика забезпечення : монографія. Харків : Діса Плюс, 2021. 240 с.
6. Ситник Г. П. Організаційно-правові засади забезпечення воєнної безпеки України: курс лекцій / Г. П. Ситник. К.: ТОВ «САК Лтд.», 2023. 112 с.
7. Національна безпека в контексті європейської інтеграції України : підручник / Г. П. Ситник, М. Г. Орел ; за редакцією Г. П. Ситника. Київ: Міжрегіональна академія управління персоналом, 2021. 372 с.
8. Ситник Г.П. Воєнно-політичні конфлікти та міжнародна безпека: курс лекцій / Г.П.Ситник. Київ: ТОВ "САК Лтд.", 2023. 92 с.
9. Безпекове середовище: Монографія. Київ: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2022. 317 с.
10. Долгий О. А. та ін. Цивільний захист у забезпеченні національної безпеки України (основи становлення, сучасний стан, напрямки розвитку) : монографія / кол. авторів. Київ, 2021. 348 с.
11. Богуцький П.П. Право національної безпеки та військово-правові виклики: навчальний посібник. Фенікс, 2023. 252 с.
12. Ситник Г.П., Неліпа Д.В., Орел М.Г. Зовнішня політика та національна безпека: навч. посібник / за ред. Г.П.Ситника. К.: Видавець Кравченко Я.О., 2021. 244 с.
13. Ситник Г. П. Основи теорії управління у сфері національної безпеки : курс лекцій. Київ : «ТОВ САК Лтд», 2023. 178 с.
14. Забезпечення національної безпеки за основними напрямками життєдіяльності України: навчальний посібник ; у 2-х ч. Ч. 1 / В. А. Омелчук, М. П. Стрельбицький, С. Г. Гордієнко та ін. ; за заг. ред. А. М. Кислого і М. П. Стрельбицького. Київ: Міжрегіональна академія управління персоналом, 2021. 304 с.
15. Бурячок В. Л., Гулак Г. М., Толубко В. Б. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи та засоби боротьби: підручник. Київ: ТОВ «СІК ГРУП Україна», 2021. 449 с.
16. Лісовська Ю. П. Інформаційна безпека України: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 172 с.
17. Нестеренко Г. Інформаційна безпека: курс лекцій. Київ: НАУ, 2022. 102 с.
18. Інформаційна безпека. Підручник В. В. Остроухов, М. М. Присяжнюк, О. І. Фармагей, М. М. Чеховська та ін.; під ред. В. В. Остроухова. К.: Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.

Допоміжна:

19. Медвідь Л. П., Семчукевич Ю. В. Правові аспекти застосування сил оборони під час воєнного стану. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія «Право»*. 2024. Вип. 82: частина 2. С. 216–221.
20. Цибульник Н. Нормативно-правова характеристика законодавчої системи забезпечення діяльності сектора безпеки та управління. *Юридичний вісник*. 2023. № 4. С. 85–93.
21. Боровик М. О., Коваленко Б. О. Використання зарубіжного досвіду правового регулювання застосування спеціальних засобів поліцейськими під час професійного

навчання. *Наукові інновації та передові технології* (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2022. № 1 (3). С. 226–233.

22. Гіденко Є. С. Правове регулювання діяльності національної поліції України у виконанні службово-бойових завдань. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2023. Випуск 47. С. 14–16. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/47_2023ua/4.pdf

23. Ключко А. М., Неклонський І. М., Коханенко В. Б. Національна безпека: поняття, сутність, характеристика. *Вісник Національного університету цивільного захисту України*. 2020. № 2. (13). С. 57–66.

24. Христинченко, Н. П., Ковалів, М. В. Демократичний цивільний контроль сектору безпеки і оборони: поняття, зміст, форми реалізації в реаліях сьогодення. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування*. 2023. №8. URL: <https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/2023-8-01-13/2023-8-01-13>

Інформаційні ресурси Інтернет:

25. Офіційний веб-сайт Міністерство оборони України. URL: <https://mod.gov.ua/>

26. Офіційний веб-сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>

27. Офіційний веб-портал Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>

28. Офіційний веб-сайт Служби безпеки України. URL: <https://ssu.gov.ua/>

29. Офіційний веб-сайт Служби зовнішньої розвідки України. URL: <https://szru.gov.ua/>